

Resum de l'any 2007

Precipitació

A nivells de tot el país (excepció feta a les Terres de l'Ebre), l'any 2007 ha estat eixut, com d'altres anteriors i que constitueixen un llarg període de sequera enregistrat a les nostres estacions meteorològiques i al territori. La manca de precipitacions, ve trencada puntualment per situacions que generen lleugeres recuperacions, fet que ens permet dissimular l'enorme forat que manifesten les estadístiques.

Aquest 2007 la precipitació ha vingut concentrada sobre dos mesos claus, abril i agost. La resta de l'any els valors han estat més que discrets. Unes pluges, les d'abril que coincidint amb el refrany han permès una recuperació superficial, afavorint en gran manera una vegetació que venia mancada al llarg de quasi vuit mesos de pluges que entressin en profunditat als sòls i també als aqüífers.

Un agost humit sempre afavoreix i allunya l'horitzó de la sequera mediterrània i d'un estiu llarg i calorós. Els boscos caducifolis respiren amb la moderació tèrmica i les tempestes estivals, adquireixen nutrients i mantenen reserves d'humitat almenys fins entrada la tardor. Amb aquest referent, la sequera real ha començat a finals d'estiu del 2007 i s'ha allargat fins al mes de maig del 2008. Vuit mesos més, altre cop sense pluges, que han conduït a una situació realment preocupant.

Adoptant els criteris del Servei Meteorològic de Catalunya per caracteritzar el comportament pluviomètric, ens trobem amb una any, on les precipitacions en el conjunt de la comarca han estat un 30% inferiors a la mitjana climàtica, i per tant molt sec. Una dada que resumeix el dèficit arrossegat, és el fet que entre l'1 de febrer de 2006 i el 31 de gener de 2008 s'han acumulat tan sols 1200-1300 mm a molts sectors plujosos de la comarca, quantitat que en altres temps s'assolien en poc més d'un any.

La disminució del nivell dels aqüífers ha començat a fer-se palès a partir del mes de juliol, ja que tot i la pluja del mes d'agost, aquesta pràcticament no ha arribat a representar cap augment de forma notable, sobretot per l'ús elevat de les reserves hídriques i els alts nivells d'evaporació estival. D'aquesta forma moltes fonts han disminuït el seu cabal, afectant de forma visible la xarxa fluvial i les reserves.

Característiques hídriques

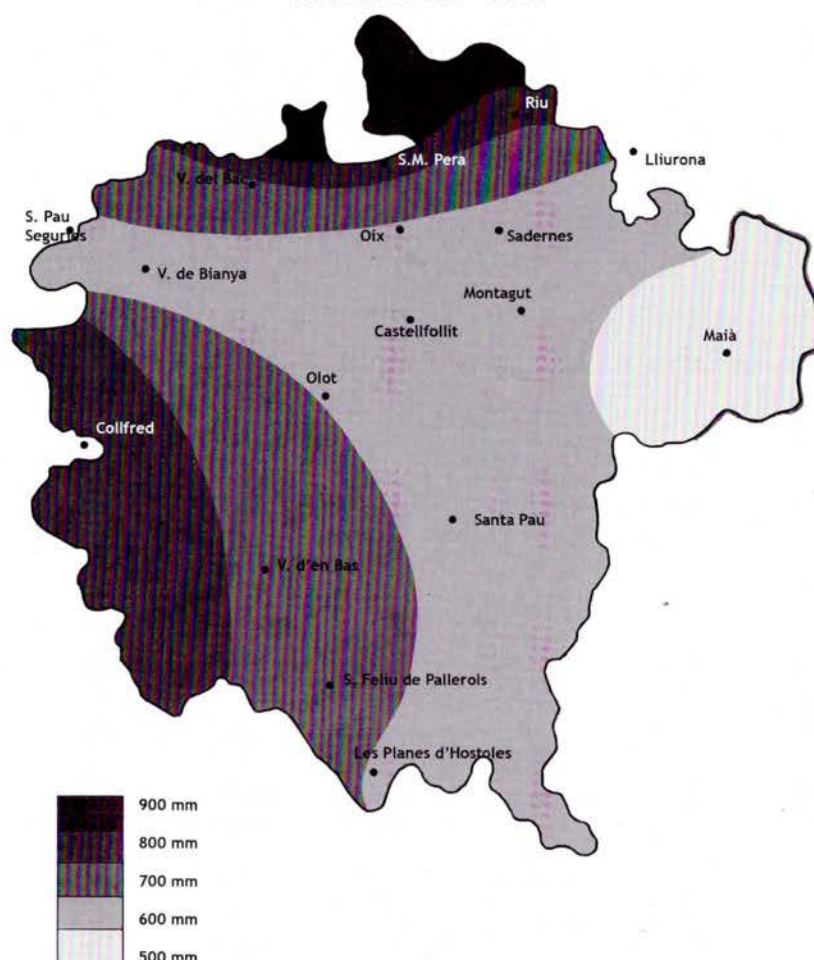
A la taula I, s'ha elaborat, a partir de dades de precipitació, temperatura i de la capacitat de retenció del sòl, les característiques hídriques de dues estacions amb uns valors pluviomètrics semblants. En la de Castellfollit de la Roca, amb una sèrie de 30 anys, a la casella "Inici de variació de Reserva" es pot veure com al mes de juliol s'inicien valors deficitaris al sòl, és a dir hi ha més evapotranspiració potencial que precipitació. Aquest dèficit acaba el mes d'octubre, quan les precipitacions augmenten i l'aigua s'aprofita, tant pels sòls com pels aqüífers. Històricament, la tardor-hivern ha estat l'època de recuperació hídrica a les nostres contrades.

La sèrie utilitzada per Olot, és dels darrers 15 anys, dels quals especialment els deu darrers han presentat disminucions i canvis importants del ritme de la precipitació. Els resultats són evidents, a causa d'aquest ritme, els valors deficitaris comencen el mes de juny i no hi ha recuperació fins el mes de desembre. Utilitzant una sèrie llarga, el temps de recarrega es manté encara amb una inèrcia d'inicis de tardor, a la sèrie més curta, amb caràcter més pròxim a l'actualitat, el dèficit comença abans i no és fins desembre que comença la recuperació hídrica. La conclusió és clara i confirma el que més o menys tothom intueix, el caràcter de la precipitació a la comarca, ara per ara, ha canviat.

Estació	P anual (mm)	ETR anual (mm)	P estiu (mm)	ETR estiu (mm)	Reserva màxima del sòl	Inici de variació Reserva	Final de càrrega Reserva
Castellfollit	1037.4	586.4	285.2	327	300 mm	juliol	octubre
Olot- Parc Nou	1003.8	706.2	267.1	419.4	300 mm	juny	desembre

Taula I: Característiques hídriques de dues estacions meteorològiques de la Garrotxa (P. anual = Precipitació anual; ETR= Evapotranspiració de referència i P. estiu = Precipitació estival)

Distribució aproximada de les precipitacions a la Garrotxa 2007

És cert que la utilització dels recursos hídrics cada cop va més a l'alça, però la quantia i freqüència de la precipitació no és la mateixa. Els temporals de llevant, responsables de la recuperació de les reserves, són molt esparsos i breus.

Temperatura

Tèrmicament, l'any s'ha manifestat de forma contrastada. Així l'hivern ha estat molt suau, amb poques glaçades i ambients assolellats, la primavera més fresca de l'habitual, amb un maig i juny fora de les calors que altres anys es registraven. L'estiu, a causa de l'ambient humit i plujós del mes d'agost, ha estat relativament fresc, i la tardor sense pluges, s'ha manifestat amb valors per sobre de la mitjana climàtica.

Cal esmentar la primera gebrada, tot just acabat l'estiu astronòmic, el dia 28 de setembre, amb -1° a les zones més afectades per l'inversió tèrmica. Altrament, coincidint amb el canvi d'estació, als voltants de Sant Miquel -29 de setembre- és habitual l'entrada d'una massa d'aire fred associada al debilitament tèrmic de les altes pressions del sud-oest europeu.

La taula II mostra la mitjana tèrmica estacional del 2007 i la mitjana climàtica de referència a la Vall de Bianya (1980-2007).

JORDI ZAPATA

Mitjana climàtica hivernal	7,9°	Mitjana climàtica primaveral	15,9°
Mitjana hivernal any 2007	9,4°	Mitjana primaveral any 2007	16,6°
Mitjana climàtica estival	21,7°	Mitjana climàtica tardoral	10,7°
Mitjana estival any 2007	20,5	Mitjana tardoral any 2007	9,8°

Taula II: Comparació de mitjanes tèrmiques estacionals (2007) i mitjanes tèrmiques climàtiques de la Vall de Bianya.